בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ה', כ"א בסיון תשס"ד (10 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לאחר שהשולטן מוחמד ה-[1451-1481] II כבש את קונסטנטינופול, עיר הבירה של ביזנטיה, והרחיב את שלטונו על כל חצי-האי הבלקני, היום, **כ"א בסיון**, בשנת 5213 [1453], הוא **נתן ליהודים ולנוצרים את כל הזכויות הקבועות** לבני דתות אחרות במדינה מוסלמית.

בשעה שבארצות הנוצריות נחרבו תפוצות ישראל הקדומות, מצאה האומה הרדופה מקלט חדש בממלכה המוסלמית, שהוקמה בסוף ימי הביניים על תלי ביזנטיה ההרוסה. ביזנטיה, שהיתה כפופה מבחינה כלכלית לשתי הרפובליקות המסחריות האיטלקיות – ויניציה וגינואה – ונתפלגה ע"י המלחמות הקשות בחצי-האי הבלקני בין היוונים והסלאווים, לא יכלה לעמוד בפני התורכים העולים עליה מארצות המזרח. לאחר שעזבה במאה ה- 13 את האיים היווניים בידי ויניציה, הוכרחה ממשלת ביזנטיה למסור במאה ה- 14 מדינה אחרי מדינה לתורכים. בימי השולטן לבית העות'מאנים אורכאן [1326-1360], כבשו התורכים את רוב אסיה הקטנה. שנאת ישראל הנושנה של מלכי יוון, עוררה את היהודים לקבל ברצון פני הכובשים החדשים, ואף התורכים ראו את היהודים כבעלי בריתם. בימי השולטן מוראד ה-[1360-1389] I, תפסו התורכים מקום גם באירופה. אחרי כיבוש אדריאנופול והנצחון על הסרבים על-יד קוסובו, רכשו את רוב חצי-האי הבלקני, והחלק האירופי של תורכיה נקרא מכאן ואילך בשם רומליה. בעיר הראשית של המדינה הנכבשת, באדריאנופול, גדלה הקהילה הישראלית, והישיבה התלמודית שלה נעשתה מרכז רוחני.

בשנת 5213 [1453], נפלה סוף-סוף גם עיר הבירה של ביזנטיה. לאחר שכבש השולטן מוחמד ה-[1451-1481] II את קונסטנטינופול והרחיב את שלטונו על כל חצי-האי הבלקני, נתן ליהודים ולנוצרים את כל הזכויות הקבועות לבני דתות אחרות במדינה מוסלמית. רושם המאורעות אליהו קאפסאלי, בן הדור ההוא, מתאר מאורע זה בדברים האלה: "ויעבר (השולטן) קול בכל מלכותו גם במכתב לאמור: אלוקים פקד עלי לפקוד את עמו, זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו. מי בכם מכל עמו יהי אלוקיו עמו ויעל בקושטדינא מקום כסא מלכותי. שבו בארץ וסחרוה והאחזו בה. ויתאספו היהודים מכל ערי תוגרמה הקרובות והרחוקות, ותקהל העדה בקושטדינא לאלפים ולרבבות, ויתן להם המלך נחלות ובתים מלאים כל טוב." במועצת המלך עמדו שלושה כסאות: אחד בשביל המופתי של המוסלמים, אחד בשביל הכהן הגדול היווני, ואחד בשביל הרב הכולל של היהודים. לרב הכולל נתמנה משה קאפסאלי, שהיה מתרועע עם השולטן. מקומו של ראש היהודים במוסד העליון של המדינה מציין בייחוד את השינוי העצום שנהיה בממלכה. לפני 1000 שנים ניתנה הפקודה בקונסטנטינופול הנוצרית לבטל את הנשיאות בארץ-ישראל, ובספר החוקים של בעל הפקודה, תיאודוסיוס ה-II, נחרתו לזכר עולם כל ההגבלות בזכויות היהודים. עכשיו, נסב הגלגל אחורנית. כערבים בספרד מלפנים, כן נתנו בני דתם

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."[תהלים פ"א]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי**

כניסת השבת (ב"ש): 19[22]

יום נעים ושבת שלום!

צאת השבת (ב"ש): 20[20]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ה', כ"א בסיון תשס"ד (10 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בתורכיה עכשיו חירות ליהודים. בקהילות ישראל בקונסטנטינופול וביתר ערי תורכיה, נתקבצו הרבה יהודים מארצות המערב, שהיו נרדפים בהם בימים ההם. [דברי ימי עם עולם]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."[תהלים פ"א]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי**

כניסת השבת (ב"ש): 19[22]

יום נעים ושבת שלום!

צאת השבת (ב"ש): 20[20]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.